

HEDEF BELİRLEMENİN ÖNEMİ VE FAYDALARI

Ölçme-Değerlendirme Uzm. Aslı ÖKSÜZ

Ergenlik döneminin zor geçmesinin nedenlerinden biri gencin bir yandan "kendini bulma ve kendi olma" savaşı verirken bir yandan da seçim yapmak zorunda olmasıdır. Bu dönemde arkadaş seçme- birçok hedef seçme-ilerde girilecek meslek alanını seçme gibi çok yönlü seçme zorunluluğu ortaya çıkar. Seçimlerin en zoru hedef seçmedir ve günümüz ergenlerinin en zorlandığı konu da budur. Pek çok gencin ya hedefi yoktur ya da sık sık hedef değiştirmekte, seçtiği hedefe güvenememektedir Hedef belirlemenin en önemli pratik faydası çalışmalarımızı anlamlı ve verimli bir hale getirilmesidir. Rastgele çalışmak yerine bu çalışmanın bir şey için gerekli ve değerli olduğunu bilerek çalışmak insanı daha fazla motive eder, daha fazla çalışmak için zemin hazırlar. Mutlu ve huzurlu bir hayatın en önemli özelliği anlamlı ve değerli çalışmalardır. Hedef koyarken ulaşılabilir ve motive edici olmasına dikkat etmelisiniz. Bu hedef sizi rahatlık bölgesinden çıkaracak kadar etkili olmalı ama başarma ümidinizi kırarak kadar ulaşılmaz olmamalıdır. Çıtayı koyduğunuz yeri çok iyi ayarlamanız gerekir. Ulaşılabilir ve motive edici bir hedef koyduğunuzda içinizde buna ulaşmak için büyük bir azim ve istek doğar. Hedef belirlemede iki aşama vardır; karar alma ve eylem. Karar alma aşamasında – gerçekten ne istiyorum? – ben bunu neden istiyorum? – bunun bedeli nedir? – bu bedeli ödemeye hazır mıyım? – bu bedeli ödemek için en uygun zaman nedir? Sorularını sormak vereceğiniz kararın eyleme geçmesini kolaylaştıracaktır. Eylem aşamasında aldığınız karar ne kadar doğru olursa olsun eyleme geçmeden sonuç alamazsınız. Kafasında yüzlerce proje olan ama bunların hiçbirini uygulayamayan biri olmaktansa aldığı her karardan sonra eyleme geçen bir kişi olmayı tercih edin.

Hedeflerinizi belirlerken:

- Neden istediğinizi ve bunun sizin için ne anlama geldiğini belirlemiş olmanız.
- Hedefinizin ulaşılabilir olması.
- Hedeflerinizin başka insanlara bağlı olmaması.
- Hedeflerinizin somut maddelere indirgenebilmesi (daha çok çalışmalıyım yerine hangi dersin hangi konusunu çalışacağımızı belirleme) Bu zor görünen tabloyu kontrol edilebilir bir hale getirir.

HEDEF BERLİRLEMENİN FAYDALARI

1. Hedefler Bize, Şimdiki Zamanda Yaşama Gücü Verir. Başarılı öğrenciler, içinde buldukları zamanı yaşar ve o zamanda çalışırlar. Bu tip öğrenciler asla vakitlerini boşa harcamazlar. Onların, hedeflerine ulaşmak için gereken gücü buldukları yer, içinde buldukları zamandır.
2. Hedef Sayesinde Zihnimiz Başarıya Odaklanır.Hedef belirleyip plan yapmak, içinde bulunduğunuz durumdan hedefinize nasıl ulaşacağınıza odaklaşmak, hedefe götüreceğ şeye konsantre olmak. Bunlar bazı öğrenciler için doğal ve kolay; bazılarına ise çok zor gelir. Eğer siz de başarılı olmak istiyorsanız hedef belirlemeyi ve bu hedefe konsantre olarak hareket etmeyi öğrenmelisiniz. Tabi ki bunu da aşama aşama yapmanız, hedefinize ulaşma adına size son derece faydalı olacaktır.
3. Açık ve Net Bir Şekilde Tanımlamak, Kişiyi Mücadele Etme Arzusu Verir. Bir öğrencinin istediği sonuca ulaşabilmesi için şu iki soruya açık ve net bir şekilde cevap vermesi gerekmektedir: Doğru bir hedef belirlemiş miyim? Hayatımı bu hedefe göre planlayabilmiş miyim?

DOĞRU BİR HEDEFİN ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

1. Belirlediğiniz Hedef Somut Olmalı, Kelime ve Cümlelerle Rahatlıkla İfade Edilebilmelidir. Meselâ şöyle düşünebilirsiniz. Ben, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazanarak doktor olmak istiyorum.
2. Hedefiniz Gerçekçi ve Ulaşılabilir Olmalıdır. Sayısal dersleri pek sevmediğiniz, sözel derslerde ise çok başarılı olduğunuzu var sayalım. Bununla birlikte şiir okumaya, hikâye ve öykü yazmaya oldukça meraklısınız. Bu durumda sizin doktor olmayı hedeflemeniz pek de uygun gözükmemektedir.
3. Hedefleriniz Motive Edici ve Sizi Ders Çalışmaya Sevk edici olmalıdır. Bu durumu şöyle anlayabilirsiniz. Diyelim ki canınız sıkılıyor. Hiçbir şey yapmak istemiyorsunuz. Ders çalışmak şöyle dursun, kitabın kapağını dahi açmak içinizden gelmiyor. İşte tam bu esnada çalışma masanıza ya da çalışma odanızın duvarına kocaman harflerle yazarak yapıştırdığınız, hedeflerinizi görüyorsunuz. Bu durumda çalışma isteği duyuyorsanız o hedef sizin için motive edicidir.
4. Hedefleriniz Beklentilerinize Uygun Olmalıdır. Çok ilginçtir ki, hedef belirleme konusunda neredeyse son söz öğrenciye düşmektedir. Öğrenciden önce, anne, baba, akrabalar ya da yakın çevre zaten öğrencinin mesleğini belirlemiştir. O hedefe

ulaşacak sizziniz. Bir 6m6r boyu o meslekle siz uğraşacaksınız. Mutlu ya da mutsuz olacak da yine sizziniz. O halde ebette ki ailenizi dinleyeceksiniz, yakınlarınızın tecr6belerinden faydalanacaksınız, 6ęretmenlerinizin tavsiyelerine kulak vereceksiniz. Ama sonuçta kendinizi mutlu edecek, sizi başarıya g6t6recek bir meslek seçmelisiniz.